

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
МЕДИЧНИЙ
НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ**

Науковий журнал

28 лютий 2021

Одеса
2021

ISSN 2306-7772

Науковий журнал

Південноукраїнський медичний науковий журнал

28 лютий 2021

Виходить тричі на рік.

Редактор, коректор – Мельбрун А. Я.

Верстка-дизайн – Канавка С. А.

Відповідальність за підбір, точність наведених на сторінках журналу фактів, цитат, статистичних даних, дат, прізвищ, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не підлягають відкритій публікації, несуть автори опублікованих матеріалів. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих у журналі, дозволено тільки зі згоди автора та видавця. Будь-яке використання – з обов'язковим посиланням на журнал.

Свідоцтво про державну реєстрацію: КВ № 19536-9336Р від 26.11.2012 р.

Засновник журналу: ГО «Південна фундація медицини»

© ГО «Південна фундація медицини», 2021

© Автори наукових статей, 2021

© Оформлення Ткаченко М. С., 2021

ЗМІСТ

Антонюк О. П., Прокопчук Н. М., Лека М. Ю. ДІАГНОСТИКА СИНДРОМУ ДАУНА У ПЛОДІВ ТЕРМІНОМ 11-13 + 6 ТИЖНІВ.....	4
Глинкин В. В. ФОРМУЛА РАСЧЕТА РАЗМЕРА АПИКАЛЬНОЙ ЧАСТИ КАЛИБРОВАННОГО ШТИФТА.....	8
Горішний І. М., Горішний М. І., Мочульська О. М. ДО ПИТАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РОЗЛАДІВ ТРАВЛЕННЯ У НЕМОВЛЯТ.....	12
Гошовська А. В., Декет М. М., Смерчанська С. В. ІМУНОГІСТОХІМІЧНІ ЗМІНИ В ІНВАЗИВНОМУ ЦИТОТРОФОБЛАСТІ ЯК ПРЕДИКТОР ДІАГНОСТИКИ РОЗВИТКУ ПЛАЦЕНТАРНОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ЖІНОК ГРУП РИЗИКУ.....	16
Гошовська А. В., Прокопчук М. В., Мазурик А. Г. ДІЯ ПАТОГЕННИХ МІКРООРГАНІЗМІВ НА СТАН ПЛАЦЕНТАРНОГО КОМПЛЕКСУ У ЖІНОК НА ФОНІ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ.....	19
Дзевульська І. В., Маліков О. В. ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ СУШКА ОЛЕКСАНДРА АВКСЕНТІЙОВИЧА – ВІТЧИЗНЯНОГО АНАТОМА, ДОСЛІДНИКА ЛІМФАТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЛЮДИНИ.....	22
Дудка Т. В., Дудка І. В., Гуменюк О. П., Синицька Т. В. АНАЛІЗ ЗМІН ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО ДИХАННЯ У ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ ІЗ СУПУТНИМ ХРОНІЧНИМ ХОЛЕЦИСТИТОМ.....	25
Кокоруж М. В. ГЛИБОКА МОЛЕКУЛЯРНА ВІДПОВІДЬ ТА РЕМІСІЯ БЕЗ ЛІКУВАННЯ ПРИ ХРОНІЧНІЙ МІСЛОЇДНІЙ ЛЕЙКЕМІЇ.....	29
Коноплицький В. С., Пасічник О. В., Коробко Ю. Є., Салій Д. Ю. ВУШНІ ДОВАЖКИ У ДІТЕЙ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА ВЛАСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ).....	34
Лавренко Г. М., Каложний Ю. А. ЕФЕКТ ЛІКУВАННЯ ЧАСТКОВОЇ АКОМОДАЦІЙНОЇ КОСООКОСТІ БЕЗ ОПЕРАЦІЙНОГО ВТРУЧАННЯ.....	39
Лебедева А. О. ЗАСТОСУВАННЯ НИЗЬКОДОЗОВОГО ОПРОМІНЕННЯ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЇ COVID-19.....	43
Микитенко А. О., Омельченко О. Є. РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ КАДРІВ.....	45
Милова Н. І. ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТУДЕНТІВ-ФАРМАЦЕВТІВ.....	48
Сандуляк Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ БАКТЕРІАЛЬНИХ ВНУТРІШНЬОУТРОБНИХ ІНФЕКЦІЙ У ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ З ОСЛАБЛЕНОЮ ІМУННОЮ РЕАКТИВНІСТЮ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ПЕРИНАТАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	52
Сухомлин А. А., Гордієнко Л. П., Сухомлин Т. А. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ТА МОРФОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ГАСТРИНУ НА ОРГАНИ ТРАВНОГО ТРАКТУ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ).....	60
Тещук В. Й., Тещук Н. В., Руських О. О., Бендяк О. В., Дунай О. А. ЗАСТОСУВАННЯ КСАВРОНУ ПРИ ЛІКУВАННІ ПАЦІЄНТІВ З ГОСТРИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ.....	65
Ткач Ю. І. ПЕРЕВАГА УНІФІКОВАНИХ МЕТОДИК ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКОСТЕЙ ЛЕЙКОЦИТІВ, ЕРИТРОЦИТІВ І ЦИЛІНДРІВУ 1 МЛ СЕЧІ З ДОПОМОГОЮ ЛІЧИЛЬНИХ КАМЕР.....	69
Худзій С. С. ОЦІНКА ЦИТОКІНОВОГО СТАТУСУ ПРИ РН-НЕГАТИВНИХ ХРОНІЧНИХ МІСЛОПРОЛІФЕРАТИВНИХ НЕОПЛАЗІЯХ.....	79
Чистякова Е. Є., Смоленко Н. П., Коренева Є. М., Белкіна І. О., Величко Н. Ф., Кустова С. П., Бондаренко В. О. КОРЕКЦІЯ ПРОСТАТИЛЕНОМ РЕПРОДУКТИВНИХ РОЗЛАДІВ САМЦІВ ЩУРІВ ІЗ ХРОНІЧНИМ ПРОСТАТИТОМ.....	82

Дзевульська І. В.
доктор медичних наук,
професор кафедри описової та клінічної анатомії
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

Маліков О. В.
кандидат медичних наук,
доцент кафедри описової та клінічної анатомії
Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ СУШКА ОЛЕКСАНДРА АВКСЕНТІЙОВИЧА – ВІТЧИЗНЯНОГО АНАТОМА, ДОСЛІДНИКА ЛІМФАТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЛЮДИНИ

Анотація: Стаття висвітлює життєвий і творчий шлях, а також педагогічну діяльність Олександра Авксентійовича Сушко – відомого вченого, доцента кафедри анатомії людини Київського медичного інституту. Науково-педагогічна діяльність О. А. Сушко є яскравим прикладом працьовитості та самовіддачі науці. Доцент Сушко – відомий вчений-лімфолог, роботи якого внесли надзвичайно важливі дані в функціональну анатомію всіх ланок лімфатичної системи.

Аннотация: Статья освещает жизненный и творческий путь, а также педагогическую деятельность Александра Авксентьевича Сушко – известного ученого, доцента кафедры анатомии человека Киевского медицинского института. Научно-педагогическая деятельность А. А. Сушко является ярким примером трудолюбия и самоотдачи науке. Доцент Сушко – известный ученый-лимфолог, работы которого внесли чрезвычайно важные данные в функциональную анатомию всех звеньев лимфатической системы.

Summary: The article covers the life and creative path, as well as the pedagogical activity of Oleksandr Avksentiyovich Sushko, a well-known scientist, Associate Professor of the Department of human anatomy of the Kiev Medical Institute. Scientific and pedagogical activity of O. A. Sushko is a vivid example of hard work and dedication to science. Associate Professor Sushko is a well-known lymphologist, whose work has brought extremely important data to the functional anatomy of all parts of the lymphatic system.

Олександр Авксентійович Сушко народився в м. Лубни Полтавської області у 1899 році. У 1918 році закінчивши з медаллю гімназію, він вступив на медичний факультет Київського університету.

О. А. Сушко розпочав свою трудову діяльність на 1 курсі університету на посаді препаратора кафедри нормальної анатомії, де проявив здібності та вміння добре препарувати. Закінчивши на відмінно Київський медичний інститут 1926 року він вступив до аспірантури при кафедрі анатомії, керував якою на той час професор О. А. Івакін, учень В. П. Воробйова. Подальша науково-педагогічна діяльність була тісно пов'язана з Київським медичним інститутом та керівником кафедри анатомії професором М. С. Спіровим [1; 5; 6].

Олександр Авксентійович спочатку працював на посаді асистента, а з 1932 року – доцента кафедри. Значною мірою на становлення О. А. Сушка як анатома вплинув академік В. П. Воробйов. Він

дуже цінував та поважав молодого талановитого вченого, який у своїх подальших дослідженнях вдосконалював та розвивав макромікроскопічний метод Воробйова. Цей метод давав можливість Олександрові Авксентійовичу встановити нові факти при вивченні лімфатичної системи.

Доцент Сушко був не тільки талановитим вченим та блискучим педагогом, але й мав неабиякі організаційні здібності. Він поєднував свою науково-педагогічну діяльність з адміністративною роботою, обіймаючи посаду заступника директора Київського медичного інституту до червня 1941 року.

Після евакуації Київського медичного інституту Олександр Авксентійович добровільно йде на фронт, де несе службу з перших до останніх днів війни у лавах 2-го та 3-го Українських фронтів на посадах: начальника рухомого евакуаційного шпиталю, медсанбату, начальника лікувально-евакуаційного відділу 37-ої армії, з якою він пройшов

Фото 1. Доцент О. А. Сушко із своїм батьком та професором М. С. Спіровим (1938 р).

Фото 2. Доцент О. А. Сушко приймає іспит з анатомії (1959 р).

від Кавказу до берегів Дністра. Після демобілізації, у званні підполковника медичної служби, він повертається до Київського медичного інституту. Невдовзі його призначають заступником декана, а згодом деканом санітарно-гігієнічного факультету, начальником учбової частини Київського медичного інституту. У подальшому він працює директором Київського стоматологічного інституту, а потім директором Івано-Франківського медичного інституту [7; 9].

З 1949 по 1971 роки О. А. Сушко обіймає посаду доцента кафедри анатомії Київського медичного інституту. Ним надруковано понад 40 наукових робіт, зокрема 3 монографії, в яких викладено нові дані про тонку будову лімфатичних капілярів, їх відношення до сполучнотканинних структур, ниркових каналців та кровоносних капілярів.

О. А. Сушко досягнув такої досконалості у препаруванні, що його препарати були одними серед найкращих не лише на батьківщині, але й за кордоном. Знімки з препаратів О. А. Сушка демонструвалися в атласах та підручниках видатних вчених В. П. Воробйова, Р. Д. Сінельникова, Г. Ф. Іванова, В. Г. Єлисеєва. Доцент Сушко у своїх монографіях висвітлює нові дані про будову лімфатичних капілярів, узагальнюючи дані щодо лімфатичних і венозних відтоків не тільки від окремих органів, але й від ділянок тіла. Він удосконалив техніку ін'єкції лімфатичних судин метиленовим синім, запропонував оновлений метод ін'єкції лімфатичних судин азотнокислим сріблом (удосконаливши метод Ранв'є). Цей метод разом із макромікроскопічним

методом дає можливість виявити ендотеліальну стінку капілярів у більших за діаметром судинах, вивчити форму капілярів та встановити їх відношення до оточуючих структур та кровоносних судин, довів існування різних фаз росту лімфатичних судин, формування замкнених лімфатичних сіток. При вивченні аргірофільності ендотелію лімфатичних капілярів у людини встановлено, що ця можливість в кожному органі виражена по різному. За даними робіт О. А. Сушка аргірофільність значною мірою виявляється в лімфатичних капілярах печінки. В лімфатичних судинах з трьохшаровою стінкою вкриваючий їх епітелій свою аргірофільність змінює. Також, як довів Сушко, аргірофільність ендотелію повністю зникає в лімфатичних капілярах хворих на рак [2, 4, 8, 10].

Сушко доводить і той факт, що широке розповсюдження фарби лімфатичними судинами у ретроградному напрямку пояснюється тим, що у плодів хоча й відбувається закладка клапанів, проте їх стінка складається лише з одного шару ендотеліального синцитію, який не здатний перешкоджати просуванню фарби.

У своїх роботах доцент Сушко доводить, що за ходом лімфатичних капілярів простежується велика кількість сліпих відростків, і саме вони вказують на значний процес росту судин. Інші його дослідження показали, що у м'язовому шарі шлунка розрізняють дві сітки: одну – яка утворюється за рахунок «міжпучкових судин» і анастомозів між ними, що обплітають пучки м'язових волокон, та іншу – яка прямує за ходом кровоносних судин.

Саме Сушко довів, що лімфатичні судини мозкової речовини яєчника характеризуються наявністю клапанів-шлюзів, які регулюють відтік лімфи всередині органів, що в часточці печінки немає лімфатичних капілярів, заперечив можливість стоків лімфи у венозну систему в нормі, вперше описав периваскулярні лімфатичні капіляри легеневих вен з особливим ендотелієм, які адсорбують тканинну рідину, що має важливе значення в умовах патології, досліджував лімфатичні судини клапанів серця, підшлункової залози. Роботи О. А. Сушка внесли надзвичайно важливі дані в функціональну анатомію всіх ланок лімфатичної системи [11; 12; 13].

Окрім наукової роботи Олександр Авксентійович також займався громадською діяльністю, був членом Президіуму Українського Республіканського наукового товариства анатомів, гістологів та ембріологів.

Це була безмежно чесна, справедлива та чуйна людина з добрим серцем. Його душевні якості – скромність, вроджений такт – завжди приваблювали як студентську молодь так і всіх тих, кому доводилось пліч-о-пліч з ним працювати.

Помер О. А. Сушко у 1978 році. Його було поховано на Байковому кладовищі поряд із могилою видатного анатома професора О. П. Вальтера.

Фото 3. Місце поховання О. А. Сушка на Байковому кладовищі у Києві

ЛІТЕРАТУРА:

1. Анатомія людини. У 3-х томах / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін, А. І. Парахін : За ред. В. Г. Черкасова та А. С. Головацького. – В. : Нова Книга, 2009. – Т. 1. – 368 с.; Т. 2. – 456 с.; Т. 3. – 375 с.
2. Бобрик И. И. Развитие кровеносных и лимфатических сосудов / И.И. Бобрик, Е. А. Шевченко, В. Г. Черкасов. – К. : Здоров'я, 1991. – 206 с.
3. Дзевульська І. В., Маліков О. В. Морфофункціональне дослідження лімфатичної системи у її історичному аспекті. Актуальні проблеми сучасної медицини, 1 (53), Полтава, 2016. – С. 322–332.
4. Зербино Д. Д. Общая патология лимфатической системы / Д. Д. Зербино. – Киев: Здоров'я, 1974. – 167 с.
5. Черкасов В. Г., Дзевульська І. В., Маліков О. В. Історія анатомічного музею кафедри анатомії людини Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця. Вісник морфології, 3 (17), Київ, 2011. – С. 6–18.
6. Черкасов В. Г., Кравчук С. Ю. Анатомія людини. Вінниця: Нова Книга, 2018.
7. Черкасов В. Г., Маліков О. В. Значення анатомічного музею для вивчення анатомії людини. Вітчизняна та світова медицина: вимоги сьогодення, Дніпропетровськ, 2013. – С. 22–24.
8. Чернышенко Л. В. Лимфатическая система в норме и патологии / Л. В. Чернышенко, А. А. Сушко. – Киев : Здоров'я, 1973. – 199 с.
9. Academiae medico-chirurgicae Vilnensis Museum anatomicum caesareae Academiae medico-chirurgicae Vilnensis. Vilnae. 1842.
10. Casley-Smith J. R. Lymph and Lymphatics / J.R. Casley-Smith // Microcirculation.– Baltimore-London-Tokyo, 1977. – Vol. 1. – P. 423–502.
11. Cherkasov V. G., Herasymiuk I. Ye., Holovatskyi A. S., Kovalchuk O. I., Reminetskyi B. Ya. Human anatomy. Vinnytsia: Nova Knyha, 2018.
12. Guill R.D. Peripheral lymphatic pressures in normal subjects / R.D. Guill, P. Byrne // Brit. J. Surg., 1972. – Vol. 59, № 11. – P. 908.
13. Mislin H. The lymphangion. Lymphangiology / H. Mislin : Ed. by M. Foldi et J.R. Casley-Smith. – Stuttgart-N.Y., 1983. – P. 165–175.